

Estudi de necessitats formatives del voluntariat i entitats de Santa Coloma de Gramenet 2022-2025

Montse Agudo

Santa Coloma de Gramenet, 23 setembre de 2022

Suport de:



Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet



Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**



ES-CAT-275



10121



10168



@suport_org

Justificació de l'Estudi

L'Estudi de Necessitats Formatives per al Voluntariat i Entitats de Santa Coloma de Gramenet és un projecte impulsat per l'Oficina del Voluntariat del municipi de Santa Coloma de Gramenet.

Objectiu

- Fer una diagnosi de les necessitats formatives de les persones voluntàries i entitats
- Obtenir una proposta formativa per als propers anys que pugui donar resposta als resultats obtinguts



Fases del projecte

Procés amb diferents fases:

- Estudi del context i situació de Santa Coloma de Gramenet pel que fa al teixit associatiu de la ciutat.
- Qüestionari adreçat a les Entitats de la Xarxa del Voluntariat de Santa Coloma de Gramenet.
- Entrevistes amb persones de referència relacionades amb el voluntariat de Santa Coloma: persones voluntàries de llarga trajectòria, responsables d'equips del voluntariat d'entitats del municipi i tècnica del Punt del Voluntariat.
- Procés participatiu on han participat entitats del municipi.



Qüestionari

➤ **Format per 15 preguntes relacionades amb:**

- ✓ Relació de les entitats amb el seu voluntariat
- ✓ Formació que imparteixen les entitats al seu voluntariat
- ✓ Accions formatives que es consideren necessàries per al voluntariat

➤ **Es van obtenir 14 respostes de diferents entitats**

➤ **Algunes conclusions en relació a les entitats enquestades:**

- ✓ La majoria d'entitats tenen la figura jurídica d'associació
- ✓ Gairebé la meitat compta amb més de 50 persones voluntàries
- ✓ La majoria d'entitats també disposen de personal contractat
- ✓ Un 85,7% de les entitats tenen un protocol d'acollida de les persones voluntàries
- ✓ Un 49,2% de les entitats no programa formació per al seu voluntariat i només un 35,7% manifesta fer-ne 5 ó més amb caràcter anual

Qüestionari

➤ Formacions per al voluntariat que s'han considerat importants:

- ✓ Formació relacionada amb l'atenció a la persona
- ✓ La iniciació al voluntariat
- ✓ Comunicació
- ✓ Habilitats per a desenvolupar l'acció voluntària (empatia, assertivitat...)
- ✓ Ètica
- ✓ Gestió de conflictes
- ✓ Treball en equip
- ✓ Intel·ligència emocional
- ✓ Dinamització de grups

➤ Formacions per a les entitats:

- ✓ Gestió de grups
- ✓ Gestió de conflictes
- ✓ Captació de fons
- ✓ Transformació digital
- ✓ Treball en equip
- ✓ Comunicació.
- ✓ Marc Jurídic de l'entitat



Entrevistes

➤ S'han realitzat les següents entrevistes:

- ✓ Dos persones voluntàries: Centre Obert Rialles i AAGG
- ✓ Una persona coordinadora del voluntariat de la Fundació Tallers
- ✓ Tècnica del Punt del Voluntariat



➤ Algunes idees principals:

- ✓ Satisfacció que aporta fer voluntariat. Sensació de sentir-se útil i ajudar als demés.
- ✓ Mitjana d'edat de les persones voluntàries: 50 – 60 anys o superior
- ✓ Necessitat d'implicar persones voluntàries joves
- ✓ Es detecta dificultat d'encaix de la figura del voluntariat a les entitats, sobretot quan hi ha personal assalariat
- ✓ Importància de l'acollida, seguiment i reconeixement de la persona voluntària
- ✓ Rellevància de la formació. Necessitat que s'adapti als diferents voluntariats i utilitat pràctica de la mateixa
- ✓ Comptar amb els interessos del voluntariat a l'hora de planificar les formacions
- ✓ Es valora positivament la formació continuada per part de les entitats

Tallers participatius

- S'han realitzat tres tallers participatius on han participat 8 entitats
- Utilització de dinàmiques participatives basades en el diàleg i la construcció conjunta
- Principals temes tractats:
 - ✓ Definició de la figura del voluntariat i les seves característiques principals
 - ✓ Identificació dels reptes en relació a la gestió del voluntariat
 - ✓ Detecció de les principals necessitats formatives del voluntariat
 - ✓ Reflexió sobre els impediments per participar a les accions formatives
 - ✓ Cerca de possibles solucions per afavorir la participació a les formacions programades



Algunes conclusions...

➤ Primer Taller. Competències que es valoren especialment en el voluntariat:

✓ Responsabilitat	✓ Respecte pels demés
✓ Absència de prejudicis	✓ Entendre el voluntariat com a Suport i aprenentatge
✓ Empatia	✓ Positivisme
✓ Motivació	✓ Cura cap als altres
✓ Actitud activa	✓ Observació i adaptabilitat
✓ Bona comunicació	✓ Capacitat d'aprenentatge
✓ Flexibilitat	✓ Iniciativa
✓ Disponibilitat per donar temps	✓ Dinamisme
✓ Capacitat d'escolta	✓ Creativitat
✓ Generositat	✓ Capacitat resolutiva
✓ Capacitat de col·laboració	✓ Actitud oberta davant nous aprenentatges
✓ Puntualitat	✓ Capacitat de gestionar i resoldre conflictes

Algunes conclusions...

- Segon Taller. Algunes formacions i aprenentatges a promocionar:

COACHING, PNL I INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL:

Empatia, escolta activa, Adaptació al context, Gestió emocional, posar límits, adaptació als canvis ...

GESTIÓ DE CONFLICTES

GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT

FORMACIONS ESPECÍFIQUES

Deteriorament cognitiu, acompanyament a la sol·litud, al dol, pal·liatius, prevenció contra l'assetjament sexual...

FORMACIONS PER LA MILLORA DE LA GESTIÓ

Treball en equip, foment de l'autonomia, atenció centrada en la persona, dinàmiques de grup i facilitació de processos

Algunes conclusions...

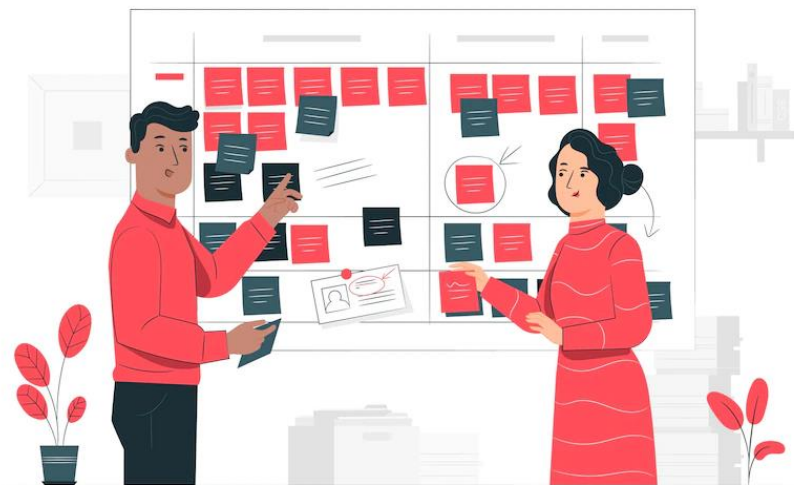
➤ Tercer Taller. Impediments per a la participació en la formació i recursos per facilitar-la

➤ Alguns recursos:

- ✓ Promocionar les formacions virtuals o presencials en funció del perfil de persona voluntària (gran, jove...)
- ✓ Prioritzar càpsules formatives curtes i tallers dinàmics
- ✓ Programar les formacions en dies i horaris diferents per afavorir la participació.
- ✓ Impartir les formacions en equipaments situats a diferents barris per millorar la proximitat
- ✓ Consultar prèviament al voluntariat quines són les necessitats formatives, per conèixer els interessos
- ✓ Prioritzar la metodologia participativa i vivencial
- ✓ Valorar els diferents voluntariats i personalitzar la formació
- ✓ Comptar amb recursos pel que fa a la llengua i facilitar el seguiment per part dels diferents col·lectius
- ✓ Orientar algunes formacions envers les persones joves
- ✓ Comptar amb voluntariat expert que expliqui experiències pròpies
- ✓ Mentoria entre persones voluntàries
- ✓ Posar en valor la formació mitjançant certificació oficial
- ✓ Realitzar una bona difusió



Conclusions Finals de l'Estudi



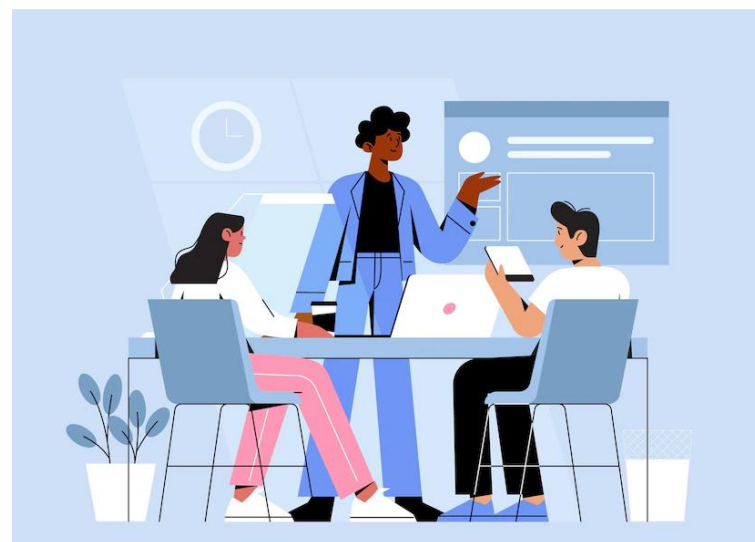
Algunes conclusions...

- Tenir al Punt del Voluntariat com a referència a nivell formatiu de les persones voluntàries i considerar-lo un complement en aquells aspectes als quals les entitats no poden arribar
- Necessitat de realitzar un treball conjunt entre les entitats i el Punt del Voluntariat, a través de la Xarxa d'entitats del Voluntariat, a l'hora de planificar les formacions i motivar a les persones voluntàries a participar-hi
- Difusió compartida, des del Punt del Voluntariat i des de les entitats cap al seu voluntariat: informació i incorporació en els recursos que ofereixen a les persones voluntàries
- Formació bàsica: a més de realitzar-la les persones voluntàries que s'adrecen al PV, també oferir-la a les entitats perquè la incloguin en els seus plans d'acollida

Algunes conclusions...

- Consulta de prioritats i necessitats
- Formacions inclusives a tots els nivells de tots els col·lectius, ajudar-se de les entitats, implicació
- Necessitat d'adequar la formació: mètode utilitzat, tenir en compte necessitats específiques, competències digitals, llenguatge senzill
- Avaluació continua de les accions formatives
- Principal impediment per participar: manca de temps, conciliació i interessos diversos
- Realització de la formació en diferents equipaments i barris, per afavorir la proximitat i el coneixement de llocs de referència del municipi

Proposta Formativa



Algunes conclusions...

- La proposta conté 27 accions formatives
- Es preveu que es pugui desenvolupar en els propers anys
- Es proposa una planificació entre 6 i 9 formacions amb caràcter anual, a raó de 2 ó 3 per trimestre que combinin diferents interessos, potencials participants i formats
- Divisió de les accions formatives entre: formacions de contingut comú per a tot el voluntariat i específiques en funció de l'àmbit d'actuació
- També s'ha distingit la formació adreçada a les persones que s'inicien en el voluntariat i aquelles que ja disposen d'una trajectòria i coneixements

Algunes conclusions...

- Formacions dinamitzades amb metodologies participatives i vivencials, que generin espais de reflexió i construcció conjunta
- Incorporació, en alguns casos, de testimonis en primera persona, per generar altres dinàmiques de treball. També aprenentatges entre iguals.
- Promoció d'espais de reflexió comuna en relació a temes d'interès per al voluntariat i entitats.
- Visió àmplia de les persones beneficiàries de la formació: voluntariat, base social, junta directiva... Ha de reportar una millora per a l'entitat
- Combinació de modalitat presencial, virtual i plataformes de formació
- Éxit: formació adaptada a cada col·lectiu participant

Algunes formacions

Adreçades al Voluntariat

- Formacions d'iniciació al Voluntariat (Sistema MOOC)
- Competències i habilitats per al Voluntariat
- Gestió de conflictes
- Acompanyament i gestió emocional a col·lectius vulnerables
- Formació de cures
- Treball en equip
- Gestió de l'estrès
- Aprenentatge de dinàmiques de grup

Adreçades a les persones que gestionen voluntariat i entitats

- Posa't al dia amb el Voluntariat! (MOOC o moodle)
- Gestió d'equips de voluntariat
- Captació de persones voluntàries
- Foment de la participació interna
- Inclusió de la diversitat a l'entitat
- Prevenció de l'assetjament sexual
- Comunicació externa: com es dona a conèixer l'entitat?
- Eines comunicatives dins dels equips i gestió del temps
- Facilitació de processos i dinàmiques de grup
- Captació de fons i millora de la gestió

- Com optimitzar el treball comú en la línia de la millora de la gestió del voluntariat per part de les entitats del municipi
- Com arribar a les persones joves i fidelitzar-les
- Com afavorir la inclusió dels diferents col·lectius de persones voluntàries
- Com fomentar la participació i compromís
- Com afavorir l'encaix de les persones voluntàries i els equips de treball assalariats